

VORES BY

REFERAT

Dato: 27. maj 2008

Dialogmøde (5) med beboere og andre interesserede

Deltagere ca. 50 repræsentanter fra nabo- og interessentgrupper. Derudover deltagere fra Carlsberg Ejendomme, Entasis Arkitekter, Årstiderne Arkitekter, Tegnestuen Vandkunsten og Henning Larsens Tegnestue.

Dagsorden

Velkomst og status for projektet ved direktør Lars Holten Petersen, Carlsberg Ejendomme
Gennemgang af rammelokalplanen ved Christian Cold, Entasis Arkitekter

Spørgsmål og kommentarer

Pause

Præsentation af de tre arkitekttegnestuer, som tegner bygningerne i det første byggeafsnit:
Årstiderne Arkitekter, Tegnestuen Vandkunsten og Henning Larsens Tegnestue.

Spørgsmål og diskussion.

Lars Holten Petersen bød velkommen til det 5. dialogmøde. Han fortalte, at de tre arkitekttegnestuer, Årstiderne Arkitekter, Henning Larsens Tegnestue og Tegnestuen Vandkunsten var til stede for i programmets anden halvdel at fortælle om tegnestuerne og om de huse, som de netop havde fået til opgave at tegne til Carlsbergs første byggeafsnit. Herefter redegjorde Lars Holten Petersen for den proces, som udviklingen af den nye Carlsberg Bydel har gennemgået fra 21. februar 2006, da det blev offentliggjort, at bryggeriet ville flytte fra Carlsberg til Fredericia, over udskrivelsen af den internationale idékonkurrence i november samme år og frem til 22. maj 2007, da Entasis vandt førstepræmien med forslaget "Vores rum". Siden da er der blevet arbejdet på at omforme vinderprojektet til et nyt plangrundlag for området, og dette plangrundlag er nu genstand for den indledende politiske behandling i Københavns Kommune. Det forventes, at det nye plangrundlag vil blive vedtaget ved udgangen af 2008, så Carlsberg kan begynde at bygge primo 2009.

Christian Cold fra Entasis fik ordet og slog fast, at nybyggeri i dette format skal være komplekst. Han fortalte, at der nu er gået et år, hvor Carlsberg Ejendomme, Københavns Kommune og andre interessenter har været i gang med sammen med Entasis at sammenfatte en beskrivelse til den nye rammelokalplan for området. Han var benøvet over, at der ikke er blevet flyttet mange kommaer i forhold til Entasis' oplæg.

I moderne byggeri kommer mennesker ofte til at løbe rundt uden at mødes, derfor var det Entasis idé at skabe relativt små byrum, fordi mennesker først inden for en radius af 35 meter får øjenkontakt med hinanden. Sankt Peders stræde, hvor tegnestuen Entasis ligger, er et eksempel på et tæt bymiljø, som har inspireret til "Vores rum".

Arkitekter er ikke almægtige, fortsatte Christian Cold, de kan ikke sætte sig ned og være forfattere på det uforudsigelige, med mindre de har en plan at arbejde ud fra. På Carlsberg er det kælderplanen, der definerer byens kommende gader, stræder og pladser. Udviklingen af planen er foregået i et tæt samarbejde med Kulturarvsstyrelsen, Københavns Kommune og andre, hvor man har diskuteret mursten for mursten, skrænt for skrænt, hvad byen skal indeholde. Vi sidder med en

rigdom i hænderne. Byen skal åbne sig og være med til at brande Carlsberg. Derfor er liv, byrum og tårnhuse og ikke domicilbyggeri i spil på Carlsberg. Ansatte i byen skal ikke kunne køre ind i bil om morgenen, parkere under jorden, arbejde på kontoret hele dagen, for så at tage bilen hjem igen uden at have været uden for kontorbygningen. Carlsberg ønsker at få mindre erhvervsdrivende såsom tandlæger, læger, yogalærere og lignende til at indrette kontorer på Carlsberg, så der bliver trafik og menneskeliv i byen. Carlsberg skal markere sig både i horisonten og på bæredygtighed og CO2 neutralitet, som er det absolutte mål. Carlsberg skal ikke fremstå som en forstad som Islands Brygge eller Tuborg. En rigtig by knytter sig til brokvartererne, som er kendt for tæthed. Hvert enkelt af byens 12-15 byrum får sin identitet, og det skal være muligt for byens besøgende at finde netop dét byrum, som matcher vedkommendes alder, humør, kræfter o.s.v. Alt dette er kortlagt i rammelokalplanen.

Byen får grønne kantzoner og aktive facader. Detailhandelen kommer til at ligge i stueniveau, ikke samlet i ét center, men fordelt i byens gader. I alt bliver der 22.000 m² detailhandel. Carlsberg har fantastiske haver allerede, men vil få tilført flere, samt gårdrum. Byen kommer trods sin tæthed til at indfri friarealskravene. Bebyggelsesprocenten bliver 180. Der bliver gjort plads til sport og andre rekreative formål. Ikke hver enkelt plads får sol hele dagen, men byen bliver under ét som et solur, hvor man på forskellige pladser og på forskellige klokkeslæt kan finde sol eller skygge efter behov. Vindmæssigt dokumenterer studier af den kommende bydel, at der kun ved stationen vil komme så meget vind, at det rusker i håret.

Arven på Carlsberg er imponerende efter 150 års byggeri. Vi har haft lange diskussioner med Kulturarvsstyrelsen om hvilke og i hvilket omfang bygningerne skal bevares. Det er ikke nødvendigvis hele bygninger, der bevares, de kan også få tilføjelser i større eller mindre udstrækning.

De første aktiviteter på området, som åbner for kulturelle og idrætsmæssige udfoldelser er allerede på plads. Carlsberg bliver en helt ny legeplads i byen fra dag ét. De gamle kælderrum, som der er mange af, giver i sig selv en udfordring for, hvordan man anvender dem.

Spørgsmål: Vil du fortælle om kældrene? Skal der ikke være bygninger over dem?

CC: Der er som regel bygninger over kældrene, men vi planlægger f.eks. efter engelsk forbillede at grave ned langs facaden på enkelte bygninger, så der bliver adgang fra byrummet og direkte ned i kælderen.

Folk vil komme til Carlsberg via bil, metro, gående, cyklende, pr. bus og ikke mindst via s-togsstationen, som Carlsberg har planer om at flytte nærmere på, og som vil blive blandt Danmarks fem største stationer målt i antal daglige brugere. Cyklister får gode muligheder, der anlægges ny cykelrute langs banen, Ny Carlsberg Vej bliver cykelrute på linie med Rahbeks Allé. Også på tværs af grunden bliver der cykelruter. Trafikken vil blive afviklet efter princippet "shared space", hvor alle trafikanter sætter farten ned og deler pladsen mellem sig. Mængden af biler i byen bliver relativt lille, da biler til Carlsberg straks efter ankomsten ledes ned i underjordiske parkeringskældre i op til to etager.

Mennesket har altid været fascineret af tårne. På Carlsberg bliver der et koncentrat af høje tårne midt på grunden – det højeste tårn bliver 120 meter, de laveste ned til 50 meter. Generelt bliver tårnenes grundplan 20 gange 20 meter, mens to tårne bliver 25 gange 25 meter. I konkurrenceforslaget var alle tårnene 100 meter høje, men for at skabe en mere levende og dynamisk virkning bliver de i forskellig højde og vil trods graderet højde blive opfattet som i familie med hinanden. Skygge- og vindstudier viser, at der kan blive enkelte såkaldte downwash-zoner, men problemerne er små og kan håndteres med træer på pladserne ved tårnene. Hver enkelt bygning bliver i gennemsnit på 4.000 m², hvilket svarer til husene i Frederiksstaden. Der er så sindssygt mange spilleregler, at det bliver en lang proces at indarbejde dem med de forskellige arkitekter, der skal tegne de enkelte huse. Vi har fået gradbøjet i normale krav til lys og luft, idet

hver enkelt bygning bliver polyfunktionel, hvilket betyder at den får erhverv, butik og kontor nederst og boliger øverst, hvor boligerne opnår mest lysindfald. Modsat Ørestad skal gårdrummene på Carlsberg være semi-private arealer, det hemmelige ekstra, som ikke er allemandsret, men som man kun kan blive inviteret til.

Med hensyn til facader skal der ikke være frit slag. Vi ønsker at skabe sammenhængskraft, og da området har rummet industri, ønsker vi at skabe et tungt, historisk indtryk af pondus og styrke. Dette grundtræk skal kunne brydes på en enkelt plads, men den generelle kode bliver mørk og tung. Gårdrummene kan have mange udformninger, også hævdede. Udsigten fra tårnhusene skal ikke være til paptage: vi ønsker grønne tage og tage, der er udstyret med solceller og parasitter (en tilføjelse til bygningen med selvstændigt udtryk, red.). Byens identitet skal styrkes via altaner, karnapper, arkader og porte, og så bliver byen betydeligt grønnere, end den var i vores første forslag.

Spm: Det grønne høje hus på Carlsberg, hvor højt er det?

CC: 80 meter. Det skal rives ned, da det er rektangulært og savner familieskab med de nye tårne.

LHP: Det er en silo og dermed et besværligt hus at ombygge. Siloen er 600 m² i grundplan, de nye tårne bliver mellem 400 og 525 m² i grundplan.

Spm: Har I overvejet andre variationer af tårnene, eksempelvis cirkulære tårne?

CC: Tårnhusbyggeri er traditionelt ekspressivt, individuelt byggeri. Ofte siger bygherren til arkitekten, der skal tegne et tårnhus: "Giv den gas!" Det ønsker vi ikke, der skal være et familieskab mellem de enkelte tårne.

Spm: Bliver der variation i materialerne?

CC: Det er klart, at hvis vi som tegnestue tegnede alle tårnene, så ville de nok være mere ens, end de bliver, når de tegnes af forskellige arkitekter, men der stilles større sammenhængs krav end set før i København.

LHP: Det, vi har formuleret, er et lokalplanforslag, som er en overordnet plan. Formsproget skal kunne genkendes fra tårn til tårn, men der er plads til variation.

Spm: Hvor er Elefantporten.

CC: (peger) Her!

Spm: Har I tænkt på jeres naboer på Frederiksberg?

CC: Ja, vi har gennemført en række lysstudier, der viser virkningerne af tårnene i forhold til naboerne.

Spm: Hvad med Kammasvej? Carlsberg bygger jo højt lige op til Kammasvej.

CC: Det er rigtigt, at I kommer til at indgå i en by.

Spm: Det har vi ikke nogen speciel interesse i. Vi er ikke interesseret i at blive inddraget i jeres projekt.

CC: Vel vil der komme tæt by, men det er et spørgsmål om "give and take". I får grønne haver og byliv og kommer til at træde ind i en ny kontekst.

SPM: Hvad siger Kulturarvsstyrelsen til, at der bliver bygget så tæt på to fredede bygninger (Bakkehuset og "Tosseanstalten" = Rahbeks Alle 21, red.)

LHP: Vi er i en stadig dialog med Kulturarvsstyrelsen om udviklingen af byen.

Spm: Hvor ser man skyggestudier på jeres bygninger?

LHP: Rammelokalplanen tegner den overordnede linie, for hvert byggeafsnit skal der laves en supplerende lokalplan, som giver konkrete retningslinier for skygger og farver. Den supplerende lokalplan kører parallelt med rammelokalplanen. (Byggeafsnit 17, som er det første byggeafsnit, udpeges på kort.)

Spm: Hvorfor bygger I højhuse?

CC: Det er for at skabe intensitet i forbindelse med byrummene. Det sker ikke ud fra en økonomisk betragtning, for tårnhuse er dyre. Med den nye stations trafikalt så vi potentialet til at blive et sted,

hvor man søger hen til. Udadtil skal tårnene være med til at gøre byen synlig, det kan ses i rammelokalplanen, hvordan det ser ud ude fra Københavns gadenet. Jeg tror, det er den mest detaljerede rammelokalplan i København Kommunes historie.

Spm: Det virker meget topstyret og detailplanlagt og uden plads til at folk kan udfolde sig. Har I tænkt på, hvad folk ønsker? Jeg forstår godt, at det er et "once in a lifetime"-projekt for jer, men er I nødt til at planlægge alt ned i mindste detalje? Det holder ikke i forhold til udgangspunktet, som Carlsberg præsenterede i starten. I mangler at inddrage de folk, som skal bo og leve her. I har forudplanlagt det hele.

CC: Vi har bestræbt os på at skabe byens rum. De er nerven i projektet. Vi kan ikke detailprojektere 20 byrum, som skal etableres over 20 år.

LHP: Jeg forstår godt, hvis det virker overvældende at blive præsenteret for denne plan, men det er vigtigt at understrege, at der ikke er tale om detailplanlægning, derfor er der også spillerum for de tre arkitekttegnestuer, som vi har inviteret her i aften, og som nu går ind og tager ejerskab på hver deres byggeri i byen. Men jeg kan godt forstå, hvis det kan virke, som om hver en skrue allerede er skruet ind.

Jens Thomas Arnfred fra Vandkunsten: Alle store byggeprojekter er jo planlagt stramt. De fire søer var planlagt og Christianshavn var planlagt.

Spm: I har fravalgt projekter som i Holland?

CC: Vi kender godt begrebet urbane pionerer, hvoraf nogen var meget procesorienterede, men vi tror på den fremgangsmåde at formulere en overordnet vision for Carlsberg. Et redskabskatalog.

Spm: Visualiseringer narrer jo. Man tror, at det man ser på visualiseringen, er det, man får. Carlsberg har udskrevet en konkurrence om visionerne for området. Det er måske en smule gammeldags, men Carlsberg vil egentlig gerne ret hurtigt skabe en by, så det er - vil jeg sige - gammeldags på den gode måde. Det er også visionært. Jeg tror ikke, at det er prøvet før i så stor skala. Det vi ser her, er ikke det, man får. Det er et bud på, hvordan det kan være.

LHP: Det er rigtigt, at det vi gør her, ikke er prøvet før. Vi ønsker at bygge videre på den historie, som stedet rummer, men vi er også inde i en lovsammenhæng, og Københavns Kommune har ønsket at gå endnu mere i detaljer, end man plejer at gøre i byudviklingssammenhæng.

Spm: Det er et flot projekt. Men jeg synes ikke, at I har taget hensyn til naboerne.

LHP: Vi mener, at vi har gjort, hvad vi kunne for at tage hensyn til naboerne.

Spm: Vi har ikke hørt noget som helst fra jer!

Anden person blandt publikum: Vi kommer også fra Rahbeks Allé, og vi har været her til alle dialogmøderne.

LHP: Det kan undre, at I mener, at I ikke har hørt om Carlsbergs planer for grunden her før i dag. Jeg mener nok, at vi har gjort alt for at kommunikere åbent om projektet.

Spm: Hvorfor lægger I ikke aktiviteterne inde i midten af byen og lader bygningerne være lavere ud mod naboerne?

LHP: Der er mange måder at gøre, sådan noget på.

Jacob Andersen, Carlsberg Ejendomme: Der var 221 forslag og deriblandt også nogle, som byggede på den tankegang, at man skulle bygge højest og tættest i midten og ved stationen, og lavest på toppen af bakken og mod Frederiksberg og med tilpasning af højden mod kanterne. Rundt om dette skulle der ligge en grøn ring, ligesom en voldgrav omkring en ridderborg. Det ønsker vi ikke. Vi ønsker en bydel, der flyder sammen med sine naboer.

Spm: Jeg bor på Rahbeks Alle nr. 34, som er en bygning i to etager. I dag er den en anakronisme, for den er omgivet af fire-etagers huse, hvor den engang lå på toppen af bakken og havde udsigt over markerne. Men sådan er det, når man bygger by.

Spm: Alle har ret til at have deres mening. Fra første gang, jeg læste om Vores By i Vesterbro Bladet – og siden har jeg læst om byen mange andre steder, også på hjemmesiden – og fra jeg så

alle forslagene i konkurrence, som var udstillet her på Carlsberg, har jeg haft den opfattelse, at Carlsberg er meget interesseret i dialog. Så på informationssiden af det her projekt tror jeg ikke, at man kan kritisere Carlsberg overhovedet. Til den herre, der efterlyste Urbane Pionerertankegangen: Her på Carlsberg får man storbyens fordele med mange muligheder for den enkelte. Det bliver interessant og ikke sterilt.

Spm: I starter med at melde ud, at I vil bygge to-tre etager mod Valby, og nu projekterer I så fire-fem etager mod Kammasvej, Pile Allé og Valby Langgade. I har fortalt om, at der skal skabes lys og loft til de øverste etager i bygningerne, hvor boligerne ligger, på bekostning af lyset i stueetagerne, hvor butik og erhverv placeres, men hvad med beboerne i stueplan i de eksisterende bygninger, som I bygger op til? I kommer til at ramme disse beboere hårdt.

CC: De får de samme eller bedre lysforhold som beboerne inde på Carlsberggrunden. Vi arbejder med en højdegrænseplan, som siger, at hvis gaden er ti meter bred, så kan der bygges ti meter højt.

Spm: Lokalplanen giver mulighed for at dispensere?

CC: Der vil være forhold inde midt i byen, som er mere radikale, de knytter sig til de centrale strøg, men det har man sagt god for.

Spm: Hvem er man?

CC: Det er Københavns Kommune. Det er deres lokalplan.

Spm: De to børneinstitutioner på Rahbeks Allé er bygget i 1860'erne. De er efter mange naboer og genboers mening bevaringsværdige. Hvorfor bliver de inddraget i byggeriet, mens Bakkehuset og Idiotanstalten er fredede?

CC: Der planlægges karreer, der hvor de to børneinstitutioner ligger.

LHP: Begge bygninger er i meget dårlig stand. Det er kun en nødtørfdig udbedring, som lige er gennemført på husene.

Spm: Hver ejer dem?

LHP: Det er vores bygninger, der er lejet ud til Frederiksberg, og de bygninger er ikke ordentligt vedligeholdt.

Spm: Bygninger i den alder plejer at være bevaringsværdige.

JA: De har ikke på noget tidspunkt været indtænkt i den fremtidige by.

CC: De bygninger, som vi vil opføre på Rahbeks Allé, vil være rahbekske ejendomme: i samme højde, med gårdarealer og grønne forhaver.

Spm: Jeg synes, det ser fint ud, men hvad er et første, der ryger, når det bliver for dyrt at realisere og man må slække på ambitionerne. Hvad er dyrest og sværest i planen?

LHP: Det er helt klart tårnhusene. De bliver ingen guldkalv, for de er både dyre og svære at bygge. Men vi er comitted til det her byprojekt. Jeg skal tjene penge til Carlsberg, og vi mener, at det har en højere værdi at bygge videre på den fortælling, der allerede ligger herude, end at skyde genvej. Vi ønsker jo også at skabe social diversitet og bygger bl.a. 300 billigboliger, som bliver i samme standard som resten af byen. Det er lidt gyngerne og karrusellerne – vi investerer meget nogle steder, og får det forhåbentlig igen andre steder. Problemet er, at byudvikling ikke er det, vi skal leve af. Det, som vi lever af, har med de valg, I hver især tager, når I står i supermarkedet eller på værtshuset, at gøre. Derfor: Når noget hedder Carlsberg, så skal det være i orden. Dette er ikke et hit and run-projekt, hvor vi bygger tvivlsomt byggeri i en fart og så løber med kassen. Vi mener det alvorligt.

Spm: Københavns Kommune ville gerne have haft en endnu mere detaljeret rammelokalplan. Hvor ligger jeres muligheder for variation?

LHP: Carlsberg bliver ikke tegnet af én arkitekt, og der eksisterer ret mange forskellige muligheder inden for planen. Dette bliver ikke et Brasilia – altså en hel by tegnet af én arkitekt.

CC: Vi skrev over 700 sider som Entasis' bidrag til rammelokalplanen og lokalplanen er jo nu nede på 100 sider. Vi har en række ambitioner, som er svære at skrive ind i en rammelokalplan, men det er nu lykkedes meget godt.

Spm: Men Carlsberg kan godt stramme kravene, hvis man vil?

LHP: Jeg mener, at designmanualer er noget, som Fanden har skabt i et uinspireret øjeblik. Jeg har sammenlignet byplanlægning med det at få børn: før man får børn, ved man alt om, hvordan de skal opdrages, men når man så får dem, opdager man, at det bliver helt anderledes, end man havde tænkt sig. Efterhånden giver man slip og erkender, at børnene må lære at klare sig selv. Hertil kommer, at det jo ikke er mig og min generation, men mine børn og deres børn, som evt. skal leve her på Carlsberg, og der skal vi have tro på, at de kan selv. Vi andre skal ikke designe deres liv for dem.

Spm: Carlsberg skal ikke tabe penge på det her. Har Carlsberg ejerskabet til boligerne?

LHP: Der vil blive forskellige ejerformer. På sigt vil Carlsberg kun eje ting, der har med bryggeri at gøre, herunder besøgscentret, forskningscentret, måske hovedsædet o.s.v.

Spm: Jeg bor i Bakkehuset, og jeg er noget overrasket over det projekt, vi ser i dag i forhold til Entasis' vinderprojekt. Der er sket nogle ubehageligheder i vores hjørne af grunden. Hvorfor dog bygge så tæt op til denne kulturarv? Hvis der er ændret væsentligt i lokalplanen i forhold til det flotte materiale, Entasis lagde frem, hvor har så åbenheden været?

CC: Den har bl.a. været her i lokalet til dialogmøderne og på websiden. Jeg mener, det er vigtigt at gøre sig klart, at hensyn kan være flere ting. Hensyn kan være berøringsangst, og hensyn kan også være at ramme noget ind. At noget er rykket tæt på, behøver ikke at være ubehageligt.

PAUSE

Årstiderne Arkitekter, Henning Larsens Tegnastue og Tegnastuen Vandkunsten

De tre arkitektfirmaer, som skal bygge i byggeafsnit 17, introducerer sig selv. Først Kim Skovhus fra Årstiderne Arkitekter, som fortæller, at Årstiderne skal bygge mellem Bryghuset og den gamle administrationsbygning på Ny Carlsberg Vej – faktisk lige her, hvor mødet finder sted. Årstiderne beskæftiger 200 personer og er landets tredje største arkitektvirksomhed.

Lars Steffensen fra Henning Larsens Tegnastue fortæller, at Henning Larsens tegnastue beskæftiger 150 mand og snart har 50 års jubilæum. Tegnastuen skal bygge i feltet op mod Valby Langgade. Det at optimere dagslyset og at udnytte f.eks. passiv varme er centralt for tegnastuen, som har arbejdet en del i Tyskland, hvor de miljømæssige krav generelt er strammere end herhjemme.

Spm: Hvorfor er de tyske bygherrer miljømæssigt mere krævende end danskerne?

Lars Steffensen: Jeg tror, det er en kombination af mange ting, bl.a. krav til komfort og lav tolerance over for støj, strålevarme og støv. Deres byggetradition er anderledes end vores, bl.a. støber man i beton på byggestedet. Jeg tror ikke, det kommer til at vare længe, før vi får de samme stramme krav her i landet.

Spm: Er Carlsberg interesseret i at få nogen af disse elementer?

LHP: Tyskerne er foran os, når det gælder energibesparelse. Men her på Carlsberg bliver alt nybyggeri i lavenergiklasse 1. Så vi er cirka ti år fremme i forhold til de krav, det danske bygningsreglement opstiller i dag.

Spm: Jeg håber, at I tager hensyn til naboerne - vi ser f.eks. i dag på laboratoriets gavl – men bygherren har temmelig meget at skulle have sagt. Nu vil jeg ikke gøre dig ked af det, men operaen er et eksempel, hvor der var en bygherre, som havde sine meninger.

Spm: Folk er forskellige. Du nævnte, at hollænderne ikke piber over at bo meget mere tæt, end man vil komme til på Carlsberg, men de har jo selv søgt det. Andre søger til parcelhusområder, fordi de finder kvaliteter dér, mens dem, der har boet på Rahbeks Allé og Kammasvej, siden før Carlsberg

begyndte at planlægge en ny by, jo ikke er interesseret i tæthed. De ønsker at komme ud af byen. Det er to interesser, der støder sammen, og jeg vil bede jer om at tage hensyn til de forskellige interesser.

Jens Thomas Arnfred fra Vandkunsten fortalte som den tredje arkitekt om sit firma – en forholdsvis lille tegnestue, som blev startet i 1970'erne af en gruppe arkitekter, der hovedsagelig tegnede en del almennyttige boliger og bofællesskaber. Vandkunsten skal tegne den bygning, der til den ene side skal flankere en lang pladسدannelse og til den anden møder Bakkehuset. Jens Thomas Arnfred viste en række af de studier, som Vandkunsten havde arbejdet med i den korte tid, der var gået, siden tegnestuen fik opgaven.

Spm: Hvis Vandkunsten skal fylde så meget, hvor meget er der så tilbage til Henning Larsens Tegnestue?

Det blev vist på oversigtskort

Spm: Hvor skal tårnet stå i dette område?

CC: Der er ikke noget tårn i byggeafsnit 17.

Spm: Byggeri i fire etager – det kalder jeg et tårn.

CC: Parasitter er ikke tårne, men en mulighed for arkitektonisk autonomt at placere noget ekstra på en bygning. Det er en mulighed både på Vandkunstens og Henning Larsens tegnestues bygning.

Spm: Hvor højt bliver det så? Fem etager?

Vandkunsten: Vi har arbejdet med fem niveauer, hvilket vil sige det samme som et fem etagers punkt, en art "das böse kind", som snarere er udtryk for leg end nyttefunktion.

Spm: Hvorfor er det oplagt for jer at lave uartige tilføjelser lige op af Carls Villa og Bakkehuset? Jeres legeelement skygger desuden for nogens soveværelser og giver risiko for indkig.

Vandkunsten: Eller giver muligvis et spændende indkig for jer.

Spm: Hvilken farve skal jeres byggeri så have?

Vandkunsten: Sort! Nej, vi har alene arbejdet i volumener og er ikke så detaljerede endnu.

Spm: I tager vel også hensyn i forhold til de eksisterende huses farve, når I vælger farver?

LHP: Vi er i de indledende faser, som det vist tydeligt fremgår.

Spm: Angående den grønne zone ind til Frederiksberg, som I siger skal være en forlængelse af de grønne haver på Rahbeks Alle, hvorfor sker der ikke en forlængelse af det grønne ind på Carlsberg. I har jo væltet alle træerne over for Kammas vej?

CC: Vi bygger ikke til skel. Det byggeri, du nævner, knytter an til Pile Allé og skal fungere som en urban grundsten, der markerer, at her er by. Rigtig by. Der bliver en ny pladسدannelse der, hvor der i dag ligger en parkeringsplads, så der er store tilbud til beboerne på Kammas Vej og Rahbeks Allé allerede i første byggeafsnit.

Spm: Hvornår kan vi få lov at se lokalplanforslaget?

JA: Det har ligget på kommunens hjemmeside siden først i maj måned.

Spm: Er det rigtigt forstået, at der vil komme trafik og cykelsti ud mellem Bakkehuset og Tosseanstalten?

CC: Det er intentionen, men det er ikke klappet af med Tosseantalten og Frederiksberg Kommune.

Spm: Hvis I starter med byggeafsnit 17, vil I så bagefter tage fat på byggeafsnit 15 eller 38?

LHP: Jeg tror faktisk, at vi fortsætter med byggeafsnit 1, men det handler om at få byen til at fungere afsnit for afsnit, sådan at beboerne ikke skal leve alt for længe i byggerod.

Spm: Findes der en plan for, hvordan det kommer til at foregå?

LHP: Nej, der er ikke en plan fra A til Z.

Spm: Hvorfor ikke starte et sted, hvor man ikke ville genere nogen? Altså et sted inde midt på grunden? Og hvor længe kommer det til at tage at hejse de her fire etagers huse?

LHP: To år.

Spm. Jeres projekt er mest til gavn for de nye beboere. Det er ikke til gavn for os, at I laver en indgang fra vores bebyggelse til jeres by. Det er ikke første gang, vi bliver snydt af Carlsberg. Spm: I lægger ud i et yderst følsomt område, bygger helt op til skel og to-tre meter fra kommunegrænsen. Det er vel i virkeligheden ikke nødvendigt? Det er i jeres interesse at skabe "Vores rum", men hvorfor presse citronen så meget? Der kommer til at blive en rimelig omgang ballade ud af det, for det er en ændring i forhold til vinderprojektet.

LHP: Det er klart, at vi ændrer i det, der har været, området skifter karakter fra industri til bykvarter.

Spm: Jeg har læst vinderprojektet nøje.

LHP: Vinderprojektet var en idé, som vi nu har omformet til noget, der er nået frem til at blive et lokalplanforslag. Alle de bemærkninger, vi hører her i aften, kunne have været afleveret tidligere.

Spm: Det har ikke ligget i planerne før, at der skal ligge to store karreer overfor Kammasvej.

CC: Nu er det blevet sagt, at Vandkunstens projekt er en uartighed eller en hån mod Bakkehuset, efter min bedste mening er det en indramning af Bakkehuset, der tager hensyn til den stedlige karakter. Men man kan ærgre sig over, med de åbne møder, der har været afholdt siden sidste efterår, at der ikke har været denne debat før nu.

JA: Carlsberg er stadig et åbent projekt, hvor det er muligt at komme med sine høringssvar i forhold til Københavns Kommune. Vi er og har faktisk været usædvanligt åbne omkring dette byggeprojekt. I andre byggeprojekter er det normalt, at offentligheden først ser en bygherres projekt senere i forløbet. Vi har holdt åbne døre hele vejen igennem, hvor det har været muligt at kigge direkte ind i maskinrummet. Det er ikke onde tanker, der ligger bag udformningen af byggeriet på dette sted, men der arbejdes stadig med tingene i en åben proces. Vi holder også et borgermøde i slutningen af august i samarbejde med Københavns Kommune.

Spm: I taler meget om at integrere bebyggelsen i omgivelserne, men der er en have rundt om Bakkehuset, den tager I ikke meget hensyn til.

Mødedeltager skitserer et forslag, som alternativt forslag til et byrum på stedet. Dette forslag vil, siger han, sy de eksisterende bygninger sammen med de nye som en lynlås.

En anden mødedeltager finder forslaget meget konstruktivt.

Niels Vestergård fra Vesterbro Lokaludvalg: Jeg er glad for, at Carlsberg har inviteret os ind i processen i et tidligt stadie. På næste møde, når de tre tegnestuer har været i dybden med tingene, kan vi kvalificere debatten, som i aften kører meget på det følelsesmæssige.

Spm: Jeg hørte Christian Cold sige, at vi allerede er for sent på den.

JA: Set fra Københavns Kommunes synsvinkel starter projektet først nu. Vi holder åbent her i Plankontoret hver torsdag, hvor man også vil kunne møde arkitekterne. Der er også den mulighed at søge information via de lokale aviser og vores hjemmeside.

LHP: I høringsfasen, som løber fra juli til september, vil Carlsberg Ejendomme optrappe muligheden for dialog. Vi lægger referatet af dette møde på vores hjemmeside, ligesom man vil kunne finde en plan for åbent hus om torsdagen samme sted.

Efter aftale gengives her København Kommunes plan for dialog og borgerinddragelse: København Borgerrepræsentation har besluttet at offentliggøre et forslag til lokalplan "Carlsberg" med forslag til kommuneplantillæg. Offentlighedsperioden løber fra den 24. juni til den 23. september.

På Center for Bydesigns hjemmeside, www.tmf.kk.dk har borgerne mulighed for at komme med deres meninger i debatforum eller sende en indsigelse. Alternativt kan bemærkninger og indsigelser sendes til Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Bydesign, Postboks 447, 1505 København V.

Næste dialogmøde afholdes som Borgermøde i midten/slutningen af august i samarbejde med Københavns Kommune. Der vil i mellemtiden være mulighed for at holde sig orienteret på hjemmesiden www.voresby.com og ved vores åbent hus-arrangementer hver torsdag mellem 14.00 og 17.00. Nabogrupper eller andre grupper med særlig interesse i udviklingen af området har mulighed for efter nærmere aftale at kunne få rundvisninger på Carlsberg. Grupperne størrelse skal være på minimum 20 personer og maksimum 30. Kontakt Carlsberg Ejendomme på følgende mailadresse: petra.haekkerup@carlsberg.com